

תעמולה ובנין הארץ

העבודה הציונית סובלת עד היום הזה מתקופת שקדמה לימינו ואשר בה הצטמצמה הפעולה הציונית כמעט כמעט כולה נירדא. באותם הימים דרוש היה לרכוש את העולם כולה שהיה זר לגבי הרעיון הציוני החדש. וצבור את האמצעים כדי לקיים את ההסתדרות הציונית. יתר הפעולות של ההסתדרות הציונית היו כפופות לצרכיה התעמולתיים. זכות-בכורה זו שניתנה לתעמולה—טרם התגברנו עליה. בבחינה ידועה וזקוקים אנו היום לתעמולת-יתר מאשר כלפינו. כי עכשיו מצויים אנו לא רק לרכוש נפשות. כי עלינו להשיג גם בדרך ההתנדבות את האמצעים הגדולים הדרושים לבנין-הארץ. הציונים העומדים במערכות המלחמה הציונית והעוסקים יומיום במלאכה הקשה והחכי רחוק של אוסף-הכספים. חורים ופדנישים. כי ארץ ישראל צריכה לעירר את האיים-סולטים אשר יקלו על התעמולה ובלעדי האיספורטים האלו תשווק התעמולה וההתנדבות תירד מטה מטה.

מה נגלית סתירה ידועה, כי צרכי התעמולה וצרכי-בנין הארץ אינם שנים שהם אחד. לבנין הארץ דרוש קורם כל זמן, ואם בחקלאות הדברים אמורים—דרושים זמן רב וסבלנות רבה. אולם היהודי שנבנה אינו סגלן והוא רוצה לראות מיד בהתנשמות הדבר. אשר לפענו נחן את כספו. הוא רוצה לשמוע עד קנית קרקעות חדשה בא"י. ישיבים חדשים והוא מתעצב אל לבו. אם עובדים ימים רבים ללא כבושים נוספים. הוא רוצה שהארץ הקלים עולם אין-מספר. כדי שהעליה תקל על מצבם של היהודים באירופה המזרחית. הציונים הבאים לתור את הארץ מבקשים לראות בנינים רמים ונאים והם יוצאים במח"י נפש למראה ציפי העץ אשר בישובינו. לא תועיל כל הסברה, כי ההשקעות בבנינים הן השקעות סתות ואנחנו מצויים לרגל מיעוט האמצעים לנינו מדי-חסכון ולהוציא את כספנו למטרות הנושאות פרי. הציוני החייר אינו שם אל לבו את כל הברורים הללו והוא כפוח להרגשה. כי ישובינו הם דלים וריקים.

הסתירה הזו שבין צרכי-התעמולה וצרכי-הארץ הגבילה ביותר בשנת 1925. בבוא העליה הגדולה ספולין. ההנהלה הציונית היתה משוכנעת, כי א"י בתנאיה הנוכחים וכאמצעות הפאיסציסטים של ההסתדרות הציונית אינה מוכשרת לקלוט 30,000 יהודים לשנה. הפרטימילים של ההנהיג מוכיחים זאת בכיבוד. אולם אירופה המזרחית המסירה על ההנהיג סאות מלניסות הרושיות משלוח-מסרי סיקסים לעולים. ספולין בקעה חצקה גדולה כי יורדי פולין לא יחנו פרומה אית צרכי הציונות. והתנועה הציונית חנך לעולמה אם ההנהיג תחסים בעד נל העליה.

בבוא אנשי העליה השלישית לקנות בא"י קרקע בחשלושים סרבה. חברת הכשרת הישובי למכור להם מקרקעותיה. משום שהגיביר. כי המהנים שלא היו לאל ידם אמצעים לקנית קרקע לא יוכלו לעולם להתישב עליה. מיד נתן נשם של מרגימות על ראש-הנהיג בלונדון ובכל העולם כולו נמלה רכרה. כי חברת הכשרת הישובי רואה חובה לעצמה לעצור בעד קנית קרקעות כיהודי דים. וכל העולם הציוני רתש אחרת לקוני הקרקע רגיונים ואם לבסוף הוברר. כי אכן צדקה. חברת הכשרת הישובי. כי הקונים רכשו קרקעות במקום אחר במחירים מאמירים ולא יכלו ללא אחרי-החייביותיהם וכי מסוגם של ישראל אל נתבזבו ללא חכמה ובשל כך נתנוקה הארץ—אלה לא היו מעניני אנשי-חוקי.

צריך פעם להבין, כי בנין הארץ חוקים עצמיים לו ולא יתכן לעבור עליהם מטעמי-תעמולה. דרך אחת להבראה: ביטול הפרימאט שניתן עד כה בקרב הנועהנו לתעמולה וההכרזה על הפרימאט של בנין הארץ. אין זאת אומרה. כי לא נשים אל לבנו את עניני התעמולה. שיבת לב לחוד ופרימאט לחוד. אם לא נפנץ כפרימאט-הבנין ונעמיד בחוק מסירתו בפני דרימות שונות נוכח לבחור בנו הרולטת ביותר. אולם אין לננוע בעיקר המסוים הקיבוע את מקומו של בנין הארץ בראש כל הענינים.

ענה נניע לשאלה החשובה: כוח קליטתה של הארץ. כשנים הראש שונה שלאחר המלחמה היתה, בחור מי שנקרא מינומליסט. מסרה לחצי המכניליסטים אשר נלנו על שהערכתי את כוח קליטתה של הארץ כדי 20 עד 30 אלף איש לשנה. גם אז לא נקל היה לקבוע את הסיינים שר כוח הקליטה בנינו לצרכי התעי כוכה שדרשה כמויות גדולות.

הננו מיכרמים—ברצון או באונס—להשלים עם העבודה, כי בא"י ימצאו את פונסחם הקבועה רק יהודים יהודעים להסתגל לתנאיה המיוחדים ולעסוק בחקלאות ובתעשייה. וגם אלה לא יתקיימו מחמת מיעוט אמצעייהם. אם לא נספיק להם את האמצעים הדרר שים בדרך האשראי. חובה לברר, כי עם כל ירודי הכא לא"י צריך לבוא גם סכום הון בין אם הוא מצוי בכיסו של העולה ובין שהוא בא בדרך אחרת.

בעליה המונה ב 25 אחוויה להק"ל לא"י. 25 אחוו לתעשייה ומלאכה וב 50 אחוו למקצועות אחרים (מסחר, מלונות, מורים, רפאים וכ"י) דרוש לכל גילונות סכום של 70 ליים. כלומר 850 ליים למשפחה בה 5 נפשות. מלבד זה צריך להניח, כי באופן ממוצע תביא עמה כל משפחה עוד 150 ליים מהונה העצמי. כל א"ף משפחות. כלומר כל 5000 נפש הבאים לא"י צריכים להביא בעצמם אי להמציא ממקורות אחרים 500000 ליים לשם התישבותם הפרודוקטיבית בעיר וכספר. כל העובר על הכלל הזה מחזיר איתנו אל התנאים אשר בני"לם הניעוני כל רעה המשבר. אולם טרם שנוכל לשים את מעינינו בעליה החדשה. הרי עומדת וקיימת לנוכה עינינו העליה הישנה אשר בחלקה הרב לא נשתרשה בארץ. הודי נלנו לצייץ את רעיברה הוו במלה משבר. אולם מה פירושה הכותשי של המלה הזאת? פירושה כי שבעה עד שמונה אלפים אנשים אשר היו על עבודהם השכירה נשארו ללא עבודה; פירושה כי מספר עצום של אנשים אשר באו לפני שנה או שנתיים עם נל העליה דניול ואחרו להתפרנס פה על מלאכת-יד. תעשייה וביחוד על המסחר—לא מצאו התעסקות קבועה במקצועות האלה ולאחר שנת-זכנו אמצעים הזעיר סים הם נשארו ללא מנהיגים. צריך איפוא לקבוע, כי המשבר פנע ברוב בעוליים החדשים והעליה הקודמת לא סככה סמנו אלא במרה מועטה.

הסנות אשר גרמו למשבר—גרורות בחכמית בירור. הן מנועות בעבודה. כי לונכ כוח דקניה הזעום של האוכלוסין בא"י אין פה מקום אלא למספר מועט מאד של סוחרים והנריים והנה אחיו התגונים שבין אנשי העליה הרביעית עבר בהרבה על הצורך. שנית: ופועלים השכירים אשר עבדו בהקמת בתים עם פריחת הבנין וגדולה נשארו

ללא עבודה עם ההמסקה שחלה בעליה ובחננעה הבנין. שלישיית: בעלי-המלאכה ואנשי התעשייה שהיו יכולים ברובם להחבסם יפה. אילו רביאי אמצעים כספיים במרה מספקת. באו לכונן באמצעים עלובים. מהיותם סודלרלים עוד כפולין או שנדרדרו דרגל ונדה הירידה של שער הכסף הפולני. הם שמו את מנסחם באשראי. אולם הסכמים אשר היסתי הציונית יכלה להספיק לידים—לא יכלו להציל אח מעמרב.

יש אמנם יקווה, כי המוהמים והבקיאים באמת בתעשייה ובמלאכה ימצאו דאט לאט את דרכם. היסתדרות הציונית מצוה לחסוך בודם בדרך האשראי. חזור בית—הוא פתרון שאלתם

שר התגונים והסודרים, כמו כן קשה לבנא כצר יסחררו בא"י בעלי המקצור עות החפשים (רופאים, מהנרסים וכ"י). עכשיו—קיץ הרפיו—נמצאים למשל, בא"י 406 רופאים יהודים, כלומר רופא אחד על כל 370 יהודי—רק לדומי אים מיעטים לקיחות ערביים—בעוד אשר בנימניה נמצא רופא אחד על 1500 ובגדלין על 800 חושב התארה והכאיבה שכפרי-בדימ"ח היא שיטח הקץ לחוסר העבוד. שום הנהלה הציונית בא"י לא תעצור כוח למפל בעבודה קנסטרוקטיבית. כל עוד יעמדו מאחורי עומה 8000 טהומרי עבודה רעבים.

א. רופין